

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ד בסיוון, תשפ"ג
13 ביוני 2023
182/2023

סגל אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, תשפ"ג (2022/23) Academic Staff in Institutions of Higher Education in Israel, 2022/23

בהודעה זו מוצגים ממצאים ראשוניים על היקף הסגל האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, מגמות רב-שנתיות, מאפיינים נבחרים של הסגל האקדמי, שכר חודשי ממוצע ואינדיקטורים נבחרים.

- בשנת הלימודים תשפ"ג¹ (2022/23) היו **36,994 אנשי סגל אקדמי בכלל המוסדות להשכלה גבוהה**, לעומת 35,672 אנשי סגל אקדמי בשנת הלימודים תשפ"ב (גידול של 3.7%).

אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות

- בשנת הלימודים תשפ"ג היו 25,051 אנשי סגל אקדמי **באוניברסיטאות** לעומת 24,915 אנשי סגל אקדמי בשנת הלימודים תשפ"ב (גידול של 0.5%). **במכללות האקדמיות המתוקצבות** 9,233 לעומת 8,829 בהתאמה (גידול של 4.6%) **ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות** 4,109 לעומת 4,336 בהתאמה (קטיון של 5.2%).
- בשנים תשע"א-תשפ"ג (2010/11-2022/23), **נוספו כ-10,800 אנשי סגל אקדמי**. קצב השינוי השנתי במספר אנשי הסגל האקדמי היה 2.9% בממוצע לשנה.
- בשנים אלו נוספו למערכת ההשכלה הגבוהה כ-51,400 שעות עבודה. באותן שנים, קצב השינוי השנתי הממוצע של שעות העבודה השבועיות היה 3.2% בממוצע לשנה. באוניברסיטאות נוספו כ-34,700 שעות, במכללות האקדמיות המתוקצבות – כ-10,000 שעות ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – כ-6,700 שעות.
- בשנת הלימודים תשפ"ג היו כ-4,897 **אנשי סגל אקדמי חדשים**, לעומת 5,445 בשנת הלימודים הקודמת (קטיון של 10.1%).

¹ נתוני תשפ"ג הם אומדן המתבסס על נתוני סמסטר א בשילוב עם אומדן לתוספת סגל הצפויה בסמסטר ב. האומדן חושב בעזרת "סימולציות" על נתוני השנים הקודמות.

כתבו: שירה סודרי, רננה אברהם, שרה ורצברגר, מואפק סיף ודוד מעגן -
תחום סטטיסטיקה של חינוך גבוה וכוח אדם בהוראה
לקבלת הסברים נא לפנות למרכז למידע סטטיסטי 02-6592666
או באמצעות [טופס פנייה מקוון](mailto:info@cbs.gov.il)

- בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) **עזבו** את האוניברסיטאות והמכללות האקדמיות כ-5,198 אנשי סגל אקדמי לעומת 5,030 אנשי סגל אקדמי בשנת הלימודים הקודמת (גידול של כ-3.3%). מרבית העוזבים הם מהסגל האקדמי הזוטר ומרצים מן החוץ.
- באוניברסיטאות, לאורך השנים תשע"ה-תשפ"ב (2014/15-2021/22) ניכרת **מגמת עלייה במספר אנשי הסגל במרבית תחומי הלימוד**. קצב השינוי השנתי הממוצע במספר אנשי הסגל, גבוה במיוחד במקצועות עזר רפואיים, משפטים ומתמטיקה.
- **מספר הסטודנטים הממוצע לאנשי סגל** בתשפ"ב עמד על כ-6.4 באוניברסיטאות לעומת 7.8 במכללות המתוקצבות ו-11.8 במכללות הלא מתוקצבות.
- בשנים תשע"א-תשפ"ב (2010/11-2021/22), **מספר הסטודנטים לאנשי סגל בכיר** באוניברסיטאות נמצא במגמת ירידה של 2% בממוצע לשנה, לעומת עלייה של 2.3% במכללות המתוקצבות וירידה של 3.9% בממוצע במכללות הלא מתוקצבות.
- לאורך השנים תשע"ה-תשפ"ב (2014/15-2021/22), קיימת מגמת ירידה באוניברסיטאות **בממוצע הסטודנטים לאיש סגל** במרבית תחומי הלימוד ובאופן בולט במדעי הרוח, שפות ומקצועות עזר רפואיים, לעומת עלייה בתחומי המתמטיקה, עסקים והמדעים הביולוגיים. במכללות האקדמיות, קיימת עליה בולטת בתחומי החינוך והמתמטיקה.
- בשנים תשע"ה-תשפ"ב (2014/15-2021/22), קיימת מגמת עלייה באוניברסיטאות **בממוצע שעות הוראה לסטודנט** במרבית תחומי הלימוד, להוציא ירידה בעסקים ומתמטיקה. במכללות האקדמיות, קיימת ירידה בולטת בתחומי החינוך, המתמטיקה ומדעי הטבע.
- לאורך השנים תשס"ו-תשפ"ג עלה משמעותית **שיעור הנשים בדרגת פרופסור חבר** באוניברסיטאות מכ-19.8% לכ-30.3%. באופן דומה, גם שיעורן של **הנשים בדרגת פרופסור מן המניין** עלה מכ-11.5% לכ-20.7%.
- לאורך השנים תשס"ו-תשפ"ג (2005/06-2022/23), שיעורם של **אנשי סגל ערבים** באוניברסיטאות עלה מ-1.8% לכ-5.35%.
- בשנת תשפ"א (2020/21) **השכר החודשי הממוצע** בסגל האקדמי באוניברסיטאות היה 11,619 ש"ח, לעומת 8,977 ש"ח במכללות אקדמיות מתוקצבות ו-8,600 ש"ח במכללות הלא-מתוקצבות. לאורך השנים תשע"א-תשפ"א (2010/11-2020/21) חלה עלייה של 0.9% בממוצע לשנה באוניברסיטאות, במכללות האקדמיות המתוקצבות חלה עלייה של 2.2% בממוצע לשנה, ואילו במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות חלה ירידה של 1.7% בממוצע לשנה.
- בשנת תשפ"א (2020/21) **השכר החודשי הממוצע למשרה מלאה בסגל האקדמי הבכיר** באוניברסיטאות היה 34,257 ש"ח, לעומת כ-21,963 ש"ח בשנת תשס"ו (גידול של 56%).
- בשנים תשע"א-תשפ"א (2010/11-2020/21) חלה עלייה של 1.5% בממוצע לשנה בשכר החודשי הממוצע למשרה מלאה בסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות.

מכללות אקדמיות לחינוך

- בשנת תשפ"ג מספרם של אנשי הסגל האקדמי במכללות האקדמיות לחינוך עמד על כ-4,184 בהשוואה לכ-4,321 בשנת תשפ"ב (קיטון של 3.2%).
- בשנים תש"ע-תשפ"ג (2009/10-2022/23) עלה מספרם של אנשי סגל אקדמי במכללות האקדמיות לחינוך מ-3,352 אנשי סגל לכ-4,184 (גידול של 24.8%).
- שיעורם של אנשי סגל אקדמי **בעלי תואר שני** נמצא במגמת ירידה מכ-50.5% בשנת תש"ע ל-43.8% בשנת תשפ"ג, ואילו בשיעורם של **בעלי תואר שלישי** חלה עלייה מ-48.3% ל-51.1%, בהתאמה.

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\)](#)

היקף ההוראה באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות

בשנת הלימודים תשפ"ג היו 36,994² אנשי סגל אקדמי באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, לעומת 35,672 בשנת הלימודים הקודמת (גידול של 3.7%). באוניברסיטאות היו 25,051 אנשי סגל אקדמי, לעומת 24,915 בשנה הקודמת (גידול של כ-0.5%). במכללות האקדמיות המתוקצבות היו 9,233 אנשי סגל אקדמי לעומת 8,829 בשנה הקודמת (גידול של 4.6%), ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות היו 4,109 אנשי סגל אקדמי לעומת 4,336 בשנה הקודמת (קטון של 5.2%).

בשנים תשע"א-תשפ"ג (2010/11-2022/23) נוספו כ-10,800 אנשי סגל. באותן שנים, קצב השינוי השנתי הממוצע במספרם של אנשי הסגל האקדמי היה 2.9% בממוצע לשנה: 2.9% באוניברסיטאות, 1.5% במכללות האקדמיות המתוקצבות ו-3.4% במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות.

בשנים תשס"ב-תשפ"ג (2001/02-2022/23) חלה מגמת גידול במספר אנשי הסגל האקדמי בכל סוגי המוסדות:

- באוניברסיטאות – מ-14,557 אנשי סגל בשנת תשס"ב ל-25,051 בשנת תשפ"ג (גידול של כ-72%).
- במכללות האקדמיות המתוקצבות – מ-4,423 ל-9,233, בהתאמה (גידול של כ-109%).
- במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – מ-920 ל-4,109, בהתאמה (גידול של כ-347%).

באותן שנים חלה מגמת גידול במספר אנשי הסגל בכל הדירוגים:

- מספר אנשי הסגל האקדמי הבכיר עלה מ-9,130 בשנת תשס"ב ל-13,349 בשנת תשפ"ג (גידול של כ-46.2%).
- מספר אנשי הסגל האקדמי הזוטר עלה מ-3,699 ל-14,193, בהתאמה (גידול של כ-283.7%).
- מספרם של מרצים מן החוץ עלה מ-6,920 ל-10,473, בהתאמה (גידול של כ-51.3%).

---

² יחידת הספירה בסטטיסטיקה של סגל אקדמי יחידת הספירה היא "נפשות", בשונה מספירת "משרות הוראה" שבה איש סגל נספר כמספר המוסדות השונים שבהם לימד בכל שנה. אנשי סגל המלמדים ביותר ממסגרת לימודית אחת (אוניברסיטאות או מכללות אקדמיות), נספרו בכל אחת מהמסגרות בנפרד ואילו בסך הכל נספרו פעם אחת בלבד.

לוח א' - סגל אקדמי באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, תשס"ב-תשפ"ג

מספרים מוחלטים, אא"כ צוין אחרת

אחוז שינוי שנתי ממוצע תשע"א-(2010/11) תשפ"ג (2022/23)	תשפ"ג ³ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	תשס"ב (2001/02)	אנשי סגל אקדמי לפי סוג מוסד ודירוג
2.9	36,994	35,672	34,674	34,312	33,763	33,139	32,681	31,762	26,158	20,582	18,712	סך הכל
2.9	25,051	24,915	24,615	24,081	23,823	23,374	23,044	22,554	17,870	14,489	14,557	אוניברסיטאות
												מזה:
2.5	9,825	9,209	9,154	8,743	8,611	8,553	8,441	8,246	7,280	6,809	7,449	סגל בכיר
5.3	11,211	11,450	11,152	11,025	10,939	10,662	10,535	10,445	6,016	2,627	2,922	סגל זוטור
-1.3	3,921	4,251	4,306	4,259	4,260	4,159	4,023	3,835	4,565	5,050	4,180	מרצים מן החוץ
1.5	9,233	8,829	8,553	8,519	8,403	8,164	8,087	7,840	7,766	6,270	4,423	מכללות אקדמיות מתוקצבות
												מזה:
1.4	2,474	2,413	2,457	2,338	2,330	2,234	2,263	2,022	2,094	1,621	1,316	סגל בכיר
10.1	2,736	2,212	1,522	1,377	1,452	1,102	1,084	1,084	858	616	557	סגל זוטור
-1.8	3,876	4,169	4,573	4,794	4,619	4,828	4,699	4,700	4,802	4,020	2,498	מרצים מן החוץ
3.4	4,109	4,336	4,290	4,142	3,967	3,994	4,022	3,726	2,765	1,370	920	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
												מזה:
0.5	1,050	1,037	994	960	981	1,019	916	949	989	602	365	סגל בכיר
-4.3	246	1,048	740	999	1,020	368	1,431	1,420	416	293	220	סגל זוטור
12.2	2,676	2,247	2,539	2,181	1,962	2,607	1,550	1,289	675	301	242	מרצים מן החוץ

³ נתוני תשפ"ג הם אומדן.

משרות מלאות

בשנת הלימודים תשפ"ג מספר המשרות המלאות בכלל האוניברסיטאות והמכללות האקדמיות היה 18,054 לעומת 16,664 בשנת הלימודים הקודמת (גידול של כ-8.34%).

- באוניברסיטאות מספר אנשי הסגל האקדמי במשרה מלאה היה 11,878 לעומת 11,551 בשנה הקודמת (גידול של כ-2.83%).
- במכללות האקדמיות המתוקצבות – 4,786 לעומת 4,264 בשנה הקודמת (גידול של כ-12.2%).
- במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – 1,421 לעומת 1,318 בשנה הקודמת (גידול של כ-7.8%).

בשנים תשע"א-תשפ"ג (2010/11-2022/23) נוספו כ-5,300 משרות מלאות. באותן שנים קצב השינוי השנתי הממוצע של המשרות המלאות, היה כ-3% בממוצע לשנה. באוניברסיטאות נוספו כ-3,400 משרות מלאות, במכללות האקדמיות המתוקצבות כ-1,000 משרות מלאות ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – כ-700 משרות מלאות.

בשנים תשס"ו-תשפ"ג (2005/6-2022/23) חלה מגמת גידול במספר המשרות המלאות בכל סוגי המוסדות:

- באוניברסיטאות – מ-7,393 משרות מלאות בשנת תשס"ו ל-11,878 בשנת תשפ"ג (גידול של 60.7%)
- במכללות המתוקצבות – מ-3,301 ל-4,786, בהתאמה (גידול של 45%).
- במכללות הלא מתוקצבות – מ-405 ל-1,421, בהתאמה (גידול של 250.9%).

באותן שנים חלה גם מגמת גידול במספר המשרות המלאות בכל הדירגים:

- בקרב אנשי הסגל הבכיר – מ-6,763 משרות מלאות בשנת תשע"ו לכ-9,730 בשנת תשפ"ג (גידול של 43.9%).
- בקרב אנשי הסגל הזוטר – מ-1,437, משרות מלאות ל-4,719, בהתאמה (גידול של 228.4%).
- בקרב מרצים מן החוץ – מ-3,199 משרות מלאות ל-3,494, בהתאמה (גידול של 9.2%).

לוח ב' - משרות מלאות של סגל אקדמי באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, תשס"ו-תשפ"ג

אחוזים, אא"כ צוין אחרת

אחוז שינוי שנתי ממוצע תשע"א-תשפ"ג (2010/11) - תשפ"ג (2022/23)	תשפ"ג ⁴ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	אנשי סגל אקדמי לפי סוג מוסד ודירוג
3.0	18,054	16,664	15,574	15,877	15,798	15,068	15,693	15,521	12,704	10,800	סך הכל
2.8	11,878	11,551	11,000	10,845	11,000	10,626	10,976	10,961	8,518	7,393	אוניברסיטאות
1.9	6,998	6,869	6,668	6,843	6,638	6,781	6,711	7,003	5,587	5,092	מזה: סגל בכיר
4.8	3,263	3,427	3,056	3,099	3,119	3,045	3,261	3,505	1,866	1,035	סגל זוטור
3.0	1,594	1,255	1,276	1,562	1,526	1,496	1,380	1,368	1,119	1,305	מרצים מן החוץ
1.9	4,786	4,264	3,799	4,204	3,979	3,583	3,958	3,980	3,810	3,301	מכללות אקדמיות מתוקצבות
0.7	2,023	1,981	1,992	2,163	2,162	2,018	2,097	1,769	1,856	1,334	מזה: סגל בכיר
11.2	1,377	1,133	830	751	710	513	499	501	386	314	סגל זוטור
-3.0	1,305	1,150	976	1,655	1,390	1,293	1,706	1,923	1,875	1,851	מרצים מן החוץ
5.9	1,421	1,318	1,317	1,343	1,264	1,278	1,184	1,040	712	405	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
0.9	709	805	796	810	840	864	770	786	639	337	מזה: סגל בכיר
-1.7	79	117	103	133	121	33	39	49	97	88	סגל זוטור
16.3	595	396	414	458	359	417	325	235	97	43	מרצים מן החוץ

⁴ מתבסס על נתוני סמסטר א' בלבד.

שעות הוראה

בשנת הלימודים תשפ"ג מספר שעות העבודה בכלל המוסדות להשכלה גבוהה היה כ-165,111 שעות לעומת כ-160,605 שעות בשנת הלימודים תשפ"ב (גידול של 2.8%).

- באוניברסיטאות מספר שעות העבודה היה כ-88,089 שעות לעומת כ-86,678 אלף שעות בשנה הקודמת (גידול של כ-1.6%).
  - במכללות האקדמיות המתוקצבות – כ-60,390 שעות לעומת 58,573 שעות בשנה הקודמת, בהתאמה (גידול של 3.1%).
  - ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – כ-16,633 שעות לעומת כ-15,355 שעות בשנה הקודמת (גידול של 8.3%).
- בבשנים תשע"א-תשפ"ג (2010/11-2022/23) נוספו למערכת ההשכלה הגבוהה כ-51,400 שעות עבודה. באותן שנים, קצב השינוי השנתי הממוצע של שעות העבודה השבועיות היה 3.2% בממוצע לשנה. באוניברסיטאות נוספו כ-34,700 שעות, במכללות האקדמיות המתוקצבות – כ-10,000 שעות ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – כ-6,700 שעות.
- לאורך השנים תשס"ו-תשפ"ג (2005/06-2022/23) חלה מגמת גידול במספר שעות העבודה בכל סוגי המוסדות:
- באוניברסיטאות – מכ-42,200 אלף שעות בשנת תשס"ו לכ-88,000 שעות בשנת תשפ"ג (גידול של כ-109%)
  - במכללות המתוקצבות – מכ-40,300 לכ-60,300, בהתאמה (גידול של כ-50%)
  - במכללות הלא מתוקצבות – מכ-6,600 לכ-16,600, בהתאמה (גידול של כ-150%).
- באותן שנים חלה גם מגמת גידול במספר השעות בכל הדירוגים:
- בקרב אנשי הסגל הבכיר – מ-61,653 שעות בשנת תשע"ו ל-66,739 בשנת תשפ"ג (גידול של כ-8.2%)
  - בקרב אנשי הסגל הזוטר – מ-38,352 שעות ל-54,134, בהתאמה (גידול של 41.2%)
  - בקרב מרצים מן החוץ – מ-40,999 אלף שעות ל-42,186, בהתאמה (גידול של 2.9%).

לוח ג' - שעות עבודה של סגל אקדמי באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, תשס"ו-תשפ"ג

שינוי שנתי ממוצע תשע"א-תשפ"ג (2010/11)	תשפ"ג ⁵ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	שעות עבודה לפי סוג מוסד ודירוג
3.2	165,111	160,605	152,897	151,304	151,172	148,479	140,353	141,002	113,707	89,132	סך הכל
4.3	88,089	86,678	82,357	78,791	80,357	78,546	74,306	75,249	53,368	42,158	אוניברסיטאות
1.8	38,503	40,762	37,821	35,342	38,178	36,404	35,465	35,316	31,253	27,095	מזה: סגל בכיר
11.7	34,278	31,939	29,992	28,825	27,606	27,934	25,980	26,784	9,065	3,115	סגל זוטר
1.1	14,837	13,974	14,544	14,624	14,573	14,208	12,861	13,150	13,051	11,948	מרצים מן החוץ
1.5	60,390	58,573	55,105	56,626	55,964	54,802	51,794	51,682	50,436	40,312	מכללות אקדמיות מתוקצבות
0.8	22,252	25,118	25,338	24,051	24,330	23,775	22,862	19,671	20,184	14,692	מזה: סגל בכיר
8.3	18,623	15,563	11,619	10,414	10,600	8,444	8,309	8,226	7,160	5,644	סגל זוטר
-1.9	18,444	17,886	18,148	22,160	21,034	22,583	20,623	23,786	23,093	19,976	מרצים מן החוץ
4.4	16,633	15,355	15,434	15,888	14,851	15,132	14,254	14,070	9,903	6,663	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
-0.8	5,984	7,074	6,970	6,860	7,013	7,468	6,582	6,666	6,607	4,447	מזה: סגל בכיר
0.2	1,233	1,954	1,748	1,843	2,063	1,097	3,060	3,342	1,202	1,026	סגל זוטר
12.8	8,905	6,291	6,716	7,184	5,775	6,567	4,612	4,063	2,094	1,190	מרצים מן החוץ

⁵ מתבסס על נתוני סמסטר א' בלבד.

אנשי סגל אקדמי חדשים

בשנת הלימודים תשפ"ג היו כ-4,897 אנשי סגל אקדמי חדשים, לעומת 5,445 בשנת הלימודים הקודמת (קיטון של 10.1%).

- באוניברסיטאות היו 3,491 אנשי סגל אקדמי חדשים בשנת תשפ"ג לעומת 3,864 בשנה הקודמת (קיטון של 9.7%).
- במכללות האקדמיות המתוקצבות היו 949 אנשי סגל אקדמי חדשים לעומת 966 בשנה הקודמת (קיטון של 1.8%).
- במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות היו 476 אנשי סגל אקדמי חדשים לעומת 688 בשנה הקודמת (קיטון של 30.8%).

בשנים תשע"א-תשפ"ג (2010/11-2022/23) נוספו כ-60 אלף אנשי סגל חדשים בכל סוגי המוסדות.

בשנים אלו חלה מגמת קיטון בשיעור אנשי הסגל החדשים בכל סוגי המוסדות:

- באוניברסיטאות – מ-15.9% בשנת תשע"א ל-13.9% בשנת תשפ"ג.
- במכללות האקדמיות המתוקצבות – מ-12.5% ל-10.3%, בהתאמה.
- במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – מ-9.2% ל-11.6%, בהתאמה.

לוח ד'1 - אנשי סגל אקדמי חדשים באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות לפי דירוג, תשס"ב-תשפ"ג

מספרים מוחלטים, א"כ צוין אחרת

אחוז שינוי שנתי ממוצע תשע"א-תשפ"ג (2010/11-2022/23)	תשפ"ג ⁶ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	תשס"ב (2001/02)	אנשי סגל אקדמי לפי מסגרת ודירוג
1.7	4,897	5,445	4,915	4,981	5,020	4,888	4,607	4,898	3,993	3,024	18,712	סך הכל
1.7	3,491	3,864	3,562	3,482	3,488	3,377	3,164	3,433	2,846	2,018	14,551	אוניברסיטאות
2.3	234	300	278	278	255	213	248	260	178	243	7,449	מזה: סגל בכיר
3.6	2,829	3,104	2,854	2,791	2,814	2,695	2,511	2,753	1,852	835	2,922	סגל זוטור
-5.2	428	460	430	413	419	469	405	420	816	940	4,180	מרצים מן החוץ
-0.2	949	966	800	906	927	882	797	845	969	966	4,371	מכללות אקדמיות מתוקצבות
-0.4	796	836	621	800	810	812	748	742	837	822	2,498	מזה: מרצים מן החוץ
5.3	476	688	615	647	658	690	691	682	255	101	827	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
10.6	453	394	371	398	375	626	261	281	135	20	242	מזה: מרצים מן החוץ

⁶ נתוני תשפ"ג הינם אומדן. ראו הגדרות והסברים בנספח.

לוח ד'2 - שיעורי כניסה – אחוז הסגל האקדמי החדש שנכנס למוסדות

תשפ"ג ⁷ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	אנשי סגל אקדמי לפי מסגרת ודירוג
13.2	15.3	14.2	14.5	14.9	14.7	14.1	15.4	15.3	סך הכל
13.9	15.5	14.5	14.5	14.6	14.4	13.7	15.2	15.9	אוניברסיטאות
2.4	3.3	3.0	3.2	3.0	2.5	2.9	3.2	2.4	מזה: סגל בכיר
25.2	27.1	25.6	25.3	25.7	25.3	23.8	26.4	30.8	סגל זוטור
10.9	10.8	10.0	9.7	9.8	11.3	10.1	11.0	17.9	מרצים מן החוץ
10.3	10.9	9.4	10.6	11.0	10.8	9.9	10.8	12.5	מכללות אקדמיות מתוקצבות
20.5	20.1	13.6	16.7	17.5	16.8	15.9	15.8	17.4	מזה: מרצים מן החוץ
11.6	15.9	14.3	15.6	16.6	17.3	17.2	18.3	9.2	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
16.9	17.5	14.6	18.2	19.1	24.0	16.8	21.8	20.0	מזה: מרצים מן החוץ

⁷ נתוני תשפ"ג הם אומדן.

עזיבה של אנשי סגל אקדמי

בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) עזבו את המוסדות להשכלה גבוהה 5,198 אנשי סגל אקדמי לעומת 5,030 אנשי סגל אקדמי בשנת הלימודים הקודמת (גידול של כ-3.3%). מרבית העוזבים הם מהסגל האקדמי הזוטא ומרצים מן החוץ.

במהלך השנים ניכרת מגמת עלייה באחוז אנשי הסגל האקדמי שעזבו את המוסדות להשכלה גבוהה, מ-11.1% מכלל אנשי הסגל האקדמי בשנת תשס"ו (2005/06) ל-15.1% בשנת תש"ף (2019/20). עיקר העלייה הייתה באוניברסיטאות, ואילו במכללות האקדמיות (המתוקצבות והלא מתוקצבות הייתה ירידה).

- באוניברסיטאות מספר אנשי סגל אקדמי שעזבו עמד בשנת תש"ף על 3,746 לעומת 3,479 בשנה הקודמת (גידול של 7.7%).
- במכללות האקדמיות המתוקצבות – 879 בשנת תש"ף לעומת 942 בשנה הקודמת (קטיון של 6.7%)
- במכללות אקדמיות הלא מתוקצבות – 628 בשנת תש"ף לעומת 668 בשנה הקודמת (קטיון של 6.0%).

לוח ה'1 - אנשי סגל אקדמי שעזבו את האוניברסיטאות ואת המכללות האקדמיות לפי דירוג, תשס"ו-תש"ף

מספרים מוחלטים, א"כ צוין אחרת

אחוז שינוי שנתי ממוצע תשע"א-תש"ף (2010\11)-(2019\20)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	אנשי סגל אקדמי עוזבים לפי סוג מוסד ודירוג
6.8	5,198	5,030	4,802	4,653	4,080	2,864	2,241	סך הכל
7.0	3,746	3,479	3,266	3,101	2,803	2,036	1,567	אוניברסיטאות
5.8	360	298	355	297	294	217	294	מזה: סגל בכיר
10.5	2,743	2,565	2,372	2,301	2,065	1,116	538	סגל זוטור
1.0-	643	616	539	503	444	703	735	מרצים מן החוץ
1.6	879	942	888	925	798	763	581	מכללות אקדמיות מתוקצבות
1.0	712	738	779	755	639	651	467	מזה: מרצים מן החוץ
19.9	628	668	708	707	531	123	122	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
21.6	361	396	619	261	170	62	16	מזה: מרצים מן החוץ

לוח ה'2 - עזיבה – אחוז הסגל האקדמי שעזב את המערכת

תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	
15.1	14.9	14.9	14.7	13.1	11.5	11.1	סך הכל
15.6	14.6	14.3	13.8	12.7	11.5	10.9	אוניברסיטאות
4.1	3.5	4.2	3.6	3.6	3	4.3	מזה: סגל בכיר
24.9	23.4	5.4	7.5	7.8	9.9	13.1	סגל זוטור
15.1	14.5	13.3	12.8	11.7	15.6	14.7	מרצים מן החוץ
							מכללות אקדמיות מתוקצבות
10.3	11.2	11.3	11.8	10.4	9.9	9.3	
14.9	16.0	16.7	16.5	13.8	13.7	11.6	מזה: מרצים מן החוץ
							מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
15.2	16.8	18.3	18.5	14.6	8.4	11.1	
16.6	20.2	24.5	17.4	13.3	9.2	5.3	מזה: מרצים מן החוץ

סגל אקדמי באוניברסיטאות לפי תחומי הוראה⁸

באוניברסיטאות, לאורך השנים תשע"ה-תשפ"ב (2014/15-2021/22) ניכרת מגמת עלייה במספר אנשי הסגל במרבית תחומי הלימוד. קצב השינוי השנתי הממוצע במספר אנשי הסגל, גבוה במיוחד במקצועות עזר רפואיים, משפטים ומתמטיקה.

לוח ו'1 - סגל אקדמי באוניברסיטאות, לפי תחומי הוראה, תשע"ה-תשפ"ב

מספרים מוחלטים, א"כ צוין אחרת

אחוז שינוי שנתי ממוצע תשע"ה- (2014/15) תשפ"ב (2021/22)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"ה (2014/15)	כלל הסגל
0.5	1818	1,869	1,839	1,830	1,785	1,825	1,782	1,753	מדעי הרוח הכלליים
1.3	989	963	956	930	962	994	1,016	903	שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים
-1.7	711	824	809	843	856	868	806	799	חינוך והכשרה להוראה
3.4	530	685	509	504	489	482	465	419	אמנות, אמנויות ואמנות שמושית
1.5	3215	3,061	3,050	3,000	3,022	3,069	3,005	2,896	מדעי החברה
3.0	1174	1,143	1,098	1,104	1,061	1,057	999	955	עסקים ומדעי הניהול
4.2	726	671	683	658	650	621	619	545	משפטים
4.1	3147	2,696	2,642	2,407	2,423	2,270	2,262	2,370	רפואה
5.9	1827	1,708	1,731	1,574	1,447	1,353	1,308	1,226	מקצועות עזר רפואיים
4.1	2155	2,252	2,159	1,910	1,827	1,762	1,669	1,630	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
1.8	1993	1,960	1,921	2,002	2,154	1,827	1,784	1,753	המדעים הפיזיקליים
0.6	2346	2,298	2,301	2,455	2,488	2,534	2,539	2,250	המדעים הביולוגיים
3.2	462	456	438	446	..	426	417	370	חקלאות
2.1	3887	3,822	3,765	3,892	3,885	3,725	3,518	3,365	הנדסה ואדריכלות

⁸ לא כולל האוניברסיטה הפתוחה.

לוח ו'2 - סגל אקדמי בכיר באוניברסיטאות, לפי תחומי הוראה, תשע"ה-תשפ"ב

שינוי שנתי ממוצע תשע"ה-תשפ"ב (2014/15) - תשפ"ב (2021/22)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"ה (2014/15)	סגל בכיר
0.21	676	679	646	628	633	667	654	666	מדעי הרוח הכלליים
0.51	402	375	363	391	381	400	403	388	שפות, ספרויות ולימודים רגיונלים
2.47-	204	251	235	244	240	232	231	243	חינוך והכשרה להוראה
1.11	135	166	122	129	126	130	128	125	אמנות, אמנויות ואמנות שמושית
0.51	936	927	872	890	864	900	878	903	מדעי החברה
1.63	253	258	216	212	216	235	226	226	עסקים ומדעי הניהול
1.76	165	165	155	153	153	152	142	146	משפטים
4.91	2,440	2,063	1,989	1,845	1,830	1,753	1,736	1,744	רפואה
5.90	511	506	486	479	467	383	345	342	מקצועות עזר רפואיים
2.70	587	614	555	537	531	484	478	487	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
1.62	724	720	685	659	744	648	621	647	המדעים הפיזיקליים
0.61	1,145	1,172	1,167	1,154	1,186	1,240	1,210	1,097	המדעים הביולוגיים
0.12	116	120	107	108	..	116	113	115	חקלאות
1.16	867	880	814	818	822	843	801	800	הנדסה ואדריכלות
8.79	110	61	53	60	60	59	48	61	אחר

מספר הסטודנטים הממוצע לאנשי סגל בתשפ"ב עמד על כ-6.4 באוניברסיטאות לעומת 7.8 במכללות המתוקצבות ו-11.8 במכללות הלא מתוקצבות. בשנים תשע"א-תשפ"ב (2010/11-2021/22) מספר הסטודנטים לאנשי סגל באוניברסיטאות נמצא במגמת ירידה של 2.0% בממוצע לשנה. ירידה של 3.9% בממוצע לשנה חלה גם במכללות הלא מתוקצבות לעומת עלייה של 2.3% במכללות המתוקצבות. מספר הסטודנטים לאנשי סגל בכיר בתשפ"ב עמד על כ-17.4 באוניברסיטאות לעומת 28.5 במכללות המתוקצבות ו-49.5 במכללות הלא מתוקצבות. בשנים תשע"א-תשפ"ב (2010/11-2021/22), מספר הסטודנטים לאנשי סגל בכיר באוניברסיטאות נמצא במגמת ירידה של 1.0% בממוצע לשנה, לעומת עלייה של 2.0% במכללות המתוקצבות וירידה של 0.3% בממוצע במכללות הלא מתוקצבות.

לוח ז' - מספר סטודנטים ממוצע לאיש סגל אקדמי לפי סוג מוסד, תשס"ב-תשפ"ב

שינוי שנתי ממוצע תשע"א (2010\11) -תשפ"ב (2021\22)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	תשס"ב (2001/02)	
מספר סטודנטים לאנשי סגל											
-2.0	6.4	6.1	5.9	5.9	6.0	6.3	6.5	8	9.8	9.5	אוניברסיטאות
2.3	7.8	8.0	7.4	7.4	6.8	7.3	7.2	6.1	5.1	5.3	מכללות מתוקצבות
-3.9	11.8	13.0	11.6	11.9	11.7	11.6	13.2	18.3	23.8	21.6	מכללות לא מתוקצבות
מספר סטודנטים לאנשי סגל בכיר											
-1.0	17.4	16.5	16.4	16.3	16.5	17.2	17.8	19.5	20.9	18.6	אוניברסיטאות
2.0	28.5	28.1	27.0	26.6	24.8	25.9	28.0	22.8	19.7	18.0	מכללות מתוקצבות
-0.3	49.5	56.4	50.0	48.1	45.7	50.8	51.8	51.2	54.2	54.4	מכללות לא מתוקצבות

⁹ בכל חישובי האינדיקטורים לא נכללה האוניברסיטה הפתוחה.

בשנים תשע"ה-תשפ"ב (2014/15-2021/22), במוצע הסטודנטים לאיש סגל באוניברסיטאות יש מגמת ירידה במרבית תחומי הלימוד ובאופן בולט במדעי הרוח, שפות ומקצועות עזר רפואיים, לעומת עלייה בתחומי המתמטיקה, העסקים והמדעים הביולוגיים. במכללות האקדמיות הייתה עלייה בולטת בתחומי החינוך והמתמטיקה.

**לוח ח' - מספר סטודנטים ממוצע לאיש סגל אקדמי באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות¹⁰
לפי תחום לימוד, תשע"ה-תשפ"ב**

שינוי שנתי ממוצע תשע"ה (2014/15)- תשפ"ב (2021/22)	תשפ"ב 2021/22	תשפ"א 2020/21	תש"ף 2019/20	תשע"ט 2018/19	תשע"ח 2017/18	תשע"ז 2016/17	תשע"ו 2015/16	תשע"ה 2014/15	
									אוניברסיטאות
- 4.48	7.3	7.0	7.8	8.3	5.6	8.0	9.4	10.1	מדעי הרוח הכלליים
- 4.25	5.4	6.2	6.1	6.4	6.0	6.5	6.4	7.4	שפות, פרוניות ולימודים רגיונליים
- 1.20	8.9	9.9	8.4	8.0	7.1	10.2	9.6	9.7	חינוך והכשרה להוראה
- 2.91	4.9	6.8	5.3	5.3	5.5	7.0	5.8	6.1	אמנות, אומנויות ואמנות שימושית
- 1.43	18.3	15.5	17.0	17.1	8.6	15.0	18.6	20.2	מדעי החברה
- 1.68	12.8	15.5	10.1	10.2	9.9	16.9	11.0	11.3	עסקים ומדעי הניהול
- 2.67	8.8	7.3	7.1	7.5	7.8	8.7	8.9	10.7	משפטים
- 2.07	1.8	2.0	2.1	2.2	2.2	2.3	2.2	2.1	רפואה
- 4.79	5.8	6.2	6.0	6.4	6.9	7.5	7.9	8.2	מקצועות עזר רפואיים
- 4.92	13.0	10.3	10.5	10.6	5.6	8.5	9.4	9.3	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
- 0.04	2.6	3.0	2.5	2.3	2.2	2.9	2.7	2.6	המדעים הפיזיקליים
- 1.53	4.9	5.2	4.5	4.0	3.6	4.1	3.9	4.4	המדעים הביולוגיים
- 2.65	4.1	4.0	4.1	3.9	5.3	4.3	4.5	4.9	חקלאות
- 0.25	6.9	7.6	6.9	6.5	6.4	7.1	6.9	7.0	הנדסה ואדריכלות
									מכללות אקדמיות
- 0.58	2.9	3.0	2.9	3.1	3.1	3.0	3.0	3.0	מדעי הרוח
- 5.26	17.6	15.8	17.9	15.6	13.3	14.4	13.3	12.3	חינוך והכשרה להוראה
- 0.06	13.5	14.8	13.3	13.3	13.1	13.8	15.3	13.6	מדעי החברה ומשפטים
- 0.96	6.6	6.1	5.7	6.0	5.6	6.2	7.8	7.1	מקצועות עזר רפואיים
- 3.08	10.0	11.3	10.4	9.6	9.0	9.1	7.9	8.1	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
- 1.89	3.0	2.8	2.5	2.4	2.2	2.6	2.9	2.6	מדעי הטבע
- 0.20	11.4	11.7	10.9	10.8	11.2	10.4	11.9	11.2	הנדסה ואדריכלות

¹⁰ מכללות אקדמיות מתוקצבות ולא מתוקצבות

בשנים תשע"ה-תשפ"ב (2014/15-2021/22), הייתה מגמת עלייה באוניברסיטאות במוצע שעות הוראה לסטודנט במרבית תחומי הלימוד, להוציא ירידה בעסקים ומתמטיקה. במכללות האקדמיות קיימת ירידה בולטת בתחומי החינוך, המתמטיקה ומדעי הטבע.

לוח ט' - ממוצע שעות הוראה לסטודנט באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות¹¹ לפי תחום לימוד, תשע"ה-תשפ"ב

שני שנות ממוצע תשע"ה (2014/15)- תשפ"ב (2021/22)	תשפ"ב 2021/22	תשפ"א 2020/21	תש"ף 2019/20	תשע"ט 2018/19	תשע"ח 2017/18	תשע"ז 2016/17	תשע"ו 2015/16	תשע"ה 2014/15	
									אוניברסיטאות
4.80	0.54	0.55	0.49	0.45	0.69	0.45	0.42	0.39	מדעי הרוח הכלליים
2.93	0.72	0.62	0.63	0.66	0.69	0.60	0.67	0.59	שפות ופרויקט ולימודים רגיוניים
0.12	0.34	0.34	0.38	0.42	0.47	0.30	0.36	0.34	חינוך והכשרה להוראה
3.21	0.77	0.56	0.66	0.67	0.70	0.52	0.69	0.62	אמנות ואומנויות ואמנות שימושית
1.64	0.19	0.22	0.18	0.19	0.39	0.20	0.18	0.17	מדעי החברה
- 2.08	0.19	0.17	0.27	0.26	0.28	0.15	0.25	0.22	עסקים ומדעי הניהול
2.01	0.26	0.31	0.30	0.33	0.31	0.27	0.27	0.23	משפטים
8.81	0.59	0.56	0.41	0.40	0.33	0.30	0.31	0.33	רפואה
7.99	0.56	0.53	0.51	0.49	0.48	0.36	0.38	0.33	מקצועות עזר רפואיים
- 2.91	0.29	0.35	0.32	0.34	0.68	0.40	0.39	0.35	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
0.48	1.07	0.92	1.11	1.15	1.14	0.95	1.03	1.04	המדעים הפיזיקליים
1.54	0.53	0.50	0.52	0.57	0.58	0.54	0.56	0.48	המדעים הביולוגיים
2.18	0.64	0.66	0.60	0.60	0.39	0.54	0.61	0.55	חקלאות
2.11	0.58	0.49	0.57	0.59	0.59	0.53	0.55	0.50	הנדסה ואדריכלות
									מכללות אקדמיות
1.93	1.54	1.52	1.53	1.51	1.44	1.41	1.48	1.35	מדעי הרוח
- 4.59	0.33	0.28	0.18	0.30	0.37	0.36	0.39	0.46	חינוך והכשרה להוראה
- 0.10	0.33	0.32	0.34	0.35	0.38	0.37	0.34	0.33	מדעי החברה ומשפטים
3.39	0.66	0.76	0.72	0.72	0.75	0.61	0.54	0.53	מקצועות עזר רפואיים
- 2.36	0.73	0.64	0.65	0.74	0.84	0.87	0.98	0.87	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
- 2.23	1.43	1.77	1.86	2.00	2.23	2.01	1.66	1.67	מדעי הטבע
1.05	0.57	0.56	0.60	0.60	0.57	0.61	0.57	0.53	הנדסה ואדריכלות

¹¹ מכללות אקדמיות מתוקצבות ולא מתוקצבות

מאפיינים נבחרים של אנשי הסגל האקדמי

לאורך השנים תשס"ו-תשפ"ג (2005/06-2022/23) עלה שיעור הנשים בקרב אנשי הסגל האקדמי באוניברסיטאות מכ-36.9% בשנת תשס"ו לכ-44.0% בשנת תשפ"ג. במכללות האקדמיות המתוקצבות, עלה שיעור הנשים מכ-41.9% לכ-49.4% בהתאמה. במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות עלה השיעור מכ-33.8% לכ-48.1%, בהתאמה.

לאורך השנים תשס"ו-תשפ"ג עלה שיעור הנשים בקרב אנשי הסגל האקדמי הבכיר בכל המוסדות:

- באוניברסיטאות – מכ-27.1% בשנת תשס"ו לכ-35.3% בשנת תשפ"ג
- במכללות האקדמיות המתוקצבות – מכ-31.4% לכ-46.3%, בהתאמה
- במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – מכ-29.3% לכ-48.4%, בהתאמה.

לאורך השנים תשס"ו-תשפ"ג עלה משמעותית שיעור הנשים בדרגת פרופסור חבר באוניברסיטאות מכ-19.8% לכ-30.3%. באופן דומה, גם שיעורן של הנשים בדרגת פרופסור מן המניין עלה מכ-11.5% לכ-20.7%.

לוח י' - אחוז הנשים בקרב אנשי הסגל האקדמי, תשס"ו-תשפ"ג

תשפ"ג ¹² (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	אחוז הנשים בסגל הבכיר
44.0	43.9	42.2	42.0	41.5	41.1	41.1	41.0	39.6	36.9	אוניברסיטאות
35.3	35.6	32.6	31.8	31.1	30.5	30.1	29.5	29.0	27.1	סגל בכיר:
50.8	50.4	50.2	49.9	49.5	49.0	49.1	48.1	45.0	43.9	מרצה
38.6	39.1	36.1	36.8	36.7	36.6	35.5	35.4	35.0	34.1	מרצה בכיר
30.3	29.3	26.9	24.3	24.5	23.2	22.6	21.8	21.5	19.8	פרופסור חבר
20.7	19.8	16.4	15.7	14.4	14.5	14.6	14.2	14.5	11.5	פרופסור מן המניין
40.1	39.0	38.6	38.7	39.5	41.1	38.9	40.4	40.4	43.5	מרצים מן החוץ
52.9	52.4	51.1	51.2	51.0	51.3	51.5	53.7	51.8	49.2	סגל זוטור
										מכללות אקדמיות מתוקצבות
49.4	48.3	46.6	47.0	45.8	46.0	45.4	44.2	43.4	41.9	סגל בכיר
46.3	45.4	43.4	42.7	42.4	41.4	39.9	37.6	36.5	31.4	סגל זוטור
55.5	56.2	53.3	53.4	50.9	55.0	55.1	53.2	51.8	49.4	מרצים מן החוץ
47.2	45.9	46.7	47.3	46.3	46.9	46.1	45.7	44.9	44.9	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
48.1	48.3	47.2	46.1	44	43.8	39.4	39.4	39.1	33.8	סגל בכיר
48.4	45.3	42.0	40.9	39.7	37.6	35	35.3	35.2	29.3	סגל זוטור
58.2	54.9	49.6	49.8	48.6	51.4	47.7	47.2	40.4	38.6	מרצים מן החוץ
47.1	46.6	48.0	45.5	42.8	42.8	37.2	39.1	39.9	36.3	

¹² נתוני תשפ"ג הם אומדן.

סגל הוראה אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה, תשפ"ג (2022/23)
13/06/2023

בשנים תשס"ו-תשפ"ג (2005/06-2022/23), שיעורם של אנשי סגל ערבים באוניברסיטאות עלה מ-1.8% לכ-5.35%, ושיעורם בסגל הבכיר עלה מ-1.36% ל-4.13%. במכללות האקדמיות המתוקצבות, שיעורם של אנשי הסגל הערבים עלה מ-1.75% לכ-5.41%, ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות – מ-1.12% לכ-4.47% בהתאמה.

לוח י"א - שיעור אנשי סגל אקדמי ערבים, תשס"ו-תשפ"ג

תשפ"ג ¹³ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	אנשי סגל אקדמי ערבים
5.35	5.36	4.67	4.42	4.23	3.89	3.74	3.41	2.30	1.80	אוניברסיטאות
4.13	4.39	3.94	3.73	3.44	3.32	3.10	2.79	2.17	1.36	סך הכל מזה: סגל בכיר
5.41	5.24	4.85	4.48	4.38	3.77	3.71	3.39	2.23	1.75	מכללות אקדמיות מתוקצבות
4.72	4.23	4.24	3.94	3.87	3.68	3.32	3.08	2.07	1.24	סך הכל מזה: סגל בכיר
4.47	3.85	3.94	2.82	2.37	1.85	1.36	1.44	1.76	1.12	מכללות אקדמיות לא מתוקצבות
4.12	4.18	3.87	3.64	3.41	3.30	3.05	2.73	2.14	1.33	סך הכל מזה: סגל בכיר

¹³ נתוני תשפ"ג הם אומדן.

בשנים תשס"ו-תשפ"ג חל גידול ניכר בשיעור אנשי הסגל בגילי הביניים (41-54) בכל סוגי המוסדות. באוניברסיטאות שיעורם של אנשי סגל אקדמי בכיר בגילים אלו עלה מכ-40.0% בתשס"ו ל-48.4% בתשפ"ג. במכללות המתוקצבות עלה חלקם מכ-41.5% לכ-44.3%, ובמכללות הלא מתוקצבות מכ-40.2% לכ-49.0%, בהתאמה.

לוח י"ב - אנשי סגל אקדמי לפי גיל, תשס"ו-תשפ"ג

תשפ"ג ¹⁴ (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	גיל	אנשי סגל אקדמי לפי סוג מוסד ודירוג
36.5	39.5	41.2	41.9	42.2	40.2	42.0	42.2	42.5	37.8	עד 40	אוניברסיטאות - סך הכל
34.4	33.1	30.7	30.2	29.7	30.5	29.0	29.0	27.6	30.1	54-41	
29.1	27.4	28.1	27.9	28.1	29.3	29.0	28.8	29.9	32.1	+55	
7.2	8.1	9.6	9.8	9.9	9.8	10.7	10.2	10.4	10.2	עד 40	מזה:
48.4	48.1	43.8	43.2	42.4	42.3	40.9	40.3	39.7	40.0	54-41	סגל בכיר
44.5	43.8	46.7	47.0	47.7	47.9	48.4	49.5	49.9	49.8	+55	
22.3	25.9	29.4	30.2	31.6	30.2	34.4	36.3	37.5	38.7	עד 40	
44.3	42.4	39.2	38.3	37.1	37.1	35.2	34.1	33.6	34.1	54-41	
33.4	31.7	31.4	31.5	31.3	32.7	30.5	29.6	29.0	27.1	+55	
4.5	5.6	9.2	8.9	10.8	10.9	12.1	12.8	12.9	13.5	עד 40	מזה:
44.3	46.2	44.9	43.6	43.4	42.6	41.5	41.8	42.0	41.5	54-41	סגל בכיר
51.1	48.2	45.9	47.5	45.8	46.5	46.4	45.4	45.1	45.0	+55	
20.1	30.7	35.8	36.7	39.6	41.3	33.5	35.7	36.9	39.1	עד 40	
47.5	42.1	40.5	38.9	38.6	36.9	39.9	38.2	37.6	33.4	54-41	
32.4	27.2	23.7	24.4	21.7	21.8	26.6	26.1	25.5	27.5	+55	
4.4	7.2	10.9	11.0	11.7	13.4	13.9	15.8	21.0	23.8	עד 40	מזה:
49.0	49.5	48.6	47.8	49.5	47.8	44.0	44.2	41.3	40.2	54-41	סגל בכיר
46.6	43.3	40.5	41.3	38.8	38.8	42.1	40.0	37.7	36.1	+55	

¹⁴ נתוני תשפ"ג הם אומדן.

שכר חודשי ממוצע

בשנת תשפ"א (2020/21) השכר החודשי הממוצע של הסגל האקדמי באוניברסיטאות היה 11,619 ש"ח, לעומת 8,977 ש"ח במכללות אקדמיות מתוקצבות ו- 8,600 ש"ח במכללות הלא-מתוקצבות. בשנים תשע"א-תשפ"א (2010/11-2020/21) חלה עלייה של 0.9% בממוצע לשנה בשכרם של אנשי הסגל באוניברסיטאות, במכללות האקדמיות המתוקצבות חלה עלייה של 2.2% בממוצע לשנה, ואילו במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות חלה ירידה של 1.7% בממוצע לשנה.

השכר החודשי הממוצע של אנשי הסגל הבכיר באוניברסיטאות הגיע לכ-24.9 אלף ש"ח בשנת תשפ"א, לעומת כ-16 אלף ש"ח בשנת תשס"ו (גידול של 55.1%). במכללות האקדמיות המתוקצבות הגיע שכרם לכ-21 אלף ש"ח לעומת כ-13.2 אלף ש"ח בהתאמה (גידול של 59.0%), ובמכללות האקדמיות הלא מתוקצבות שכרם של הסגל הבכיר הגיע לכ-27.7 אלף ש"ח לעומת כ-20.1 אלף ש"ח, בהתאמה (גידול של 37.3%).

לוח י"ג - שכר חודשי ממוצע של אנשי סגל אקדמי לפי סוג מוסד ודירוג, תשס"ו-תשפ"א

ש"ח, אא"כ צוין אחרת

אחוז שינוי שנתי ממוצע תשע"א (2010/11) - תשפ"א (2020/21)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	
0.9	11,619	11,287	11,263	10,992	11,035	10,784	10,576	9,290	אוניברסיטאות – סך הכל
1.8	24,877	24,488	23,457	23,729	22,425	22,079	20,875	16,035	מזה: סגל בכיר
2.1	4,062	4,020	4,129	3,980	5,432	5,174	3,305	2,684	סגל זוטור
5.8	6,224	5,928	5,761	5,737	3,870	3,767	3,532	3,175	מרצים מן החוץ
									מכללות אקדמיות
2.2	8,977	8,558	8,671	8,164	8,260	8,237	7,251	5,801	מתוקצבות – סך הכל
1.9	20,998	20,478	20,194	19,187	19,159	18,942	17,356	13,201	מזה: סגל בכיר
8.3	7,370	6,973	6,988	7,822	3,698	4,195	3,313	2,849	סגל זוטור
-5.5	3,768	3,644	3,675	3,815	7,499	7,346	6,668	6,526	מרצים מן החוץ
									מכללות אקדמיות לא מתוקצבות – סך הכל
-1.7	8,600	8,206	8,533	8,380	8,563	9,458	10,249	11,993	מזה: סגל בכיר
2.1	27,682	23,829	23,655	23,423	23,084	25,667	22,414	20,157	סגל זוטור
-1.8	3,517	4,400	4,038	4,471	3,942	4,801	4,212	4,982	מרצים מן החוץ
-2.1	4,230	3,977	3,964	3,614	3,426	4,131	5,216	5,175	

שכר חודשי ממוצע למשרה מלאה

בשנת תשפ"א (2020/21) השכר החודשי הממוצע למשרה מלאה בקרב הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות היה 34,257 ש"ח, לעומת כ-21,963 אלף ש"ח בשנת תשס"ו (גידול של 56.0%).
בשנים תשע"א-תשפ"א (2010/11-2020/21) חלה עלייה של 1.5% בממוצע לשנה בשכר החודשי הממוצע למשרה מלאה בקרב הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות.

לוח י"ד- שכר חודשי ממוצע למשרה מלאה בקרב אנשי סגל אקדמי בכיר באוניברסיטאות

שינוי שנתי ממוצע תשע"א-תשפ"א (2020/21)	תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"א (2010/11)	תשס"ו (2005/06)	
1.5	34,257	33,548	30,509	32,399	32,391	31,106	29,428	21,963	אוניברסיטאות – סך הכל
0.8	21,716	21,583	21,598	21,128	21,065	20,592	20,036	15,240	מרצה
1.8	29,441	28,853	27,346	27,908	27,736	26,940	24,554	17,722	מרצה בכיר
1.9	34,492	33,537	30,753	32,562	32,022	30,945	28,520	21,199	פרופסור חבר
1.4	44,166	43,600	38,358	42,401	42,023	40,490	38,324	27,988	פרופסור מן המניין

סגל אקדמי במכללות האקדמיות לחינוך, תש"ע-תשפ"ג (2009/10-2022/23)

בשנת תשפ"ג מספרם של אנשי הסגל האקדמי במכללות האקדמיות לחינוך עמד על כ-4,184 בהשוואה לכ-4,321 בשנת תשפ"ב (קיטון של 3.2%).

בשנים תש"ע-תשפ"ג עלה מספרם של אנשי הסגל האקדמי במכללות האקדמיות לחינוך מ-3,352 אנשי סגל לכ-4,184 (גידול של 24.8%).

לאורך השנים, נשים היו כשני שלישים מכלל הסגל האקדמי במכללות האקדמיות לחינוך.

שיעור ה"צעירים" (עד גיל 40) בקרב אנשי סגל אקדמי יציב לאורך השנים לעומת ירידה קלה בקרב ה"וותיקים" (מעל גיל 55).

שיעורם של אנשי סגל אקדמי בעלי תואר שני נמצא במגמת ירידה מכ-50.5% בשנת תש"ע ל-43.8% בשנת תשפ"ג, ואילו בשיעורם של בעלי תואר שלישי חלה עלייה מ-48.3% ל-51.1%, בהתאמה.

לוח ט"ו - סגל הוראה אקדמי במכללות אקדמיות לחינוך, תש"ע-תש"פ

תשפ"ג ¹⁵ 2022/23	תשפ"ב 2021/22	תשפ"א 2020/21	תש"ף 2019/20	תשע"ט 2018/19	תשע"ח 2017/18	תשע"ז 2016/17	תשע"ו 2015/16	תשע"ה 2014/15	תשע"ד 2013/14	תשע"ג 2012/13	תשע"ב 2011/12	תשע"א 2010/11	תש"ע 2009/10	
4,184	4,321	4,344	4,511	4,735	4,791	4,789	4,360	4,239	4,271	4,333	4,139	3,426	3,352	סגל הוראה אקדמי – סך הכל -מספרים מוחלטים
31,816	31,730	33,769	35,663	38,379	38,852	36,080	37,414	37,805	39,839	38,461	37,258	33,443	33,092	שעות עבודה שבועיות
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	אחוזים מין
33.7	33.7	34.0	34.4	34.8	35.2	35.8	32.9	34.0	35.1	35.6	36.5	37.2	37.6	גברים
66.1	66.3	66.0	65.6	65.2	64.8	64.2	67.1	66.0	64.9	64.4	63.5	62.8	62.4	נשים
9.1	10.0	10.8	11.4	11.3	12.4	12.8	13.2	14.1	13.5	15.0	14.7	11.2	11.3	גיל
45.5	46.6	44.7	43.9	44.0	44.2	44.0	42.6	41.2	41.2	39.7	39.9	39.8	39.1	עד 40
45.3	43.4	44.6	44.7	44.7	43.4	43.2	44.2	44.7	45.2	45.3	45.4	49.0	49.6	41-54
43.8	43.6	42.0	43.8	44.2	45.8	46.4	46.8	47.0	47.1	47.6	48.1	47.9	50.5	55
51.1	52.1	55.9	54.1	53.3	52.1	50.6	49.7	50.1	50.0	49.4	48.8	50.8	48.3	השכלה תואר שני
														תואר שלישי

¹⁵ נתוני תשפ"ג הם אומדן.

הגדרות, מקורות והסברים

אוכלוסייה: סגל אקדמי באוניברסיטאות (כולל סגל אקדמי קליני וסגל אקדמי באוניברסיטה הפתוחה), במכללות אקדמיות מתוקצבות, במכללות אקדמיות לא מתוקצבות ובמכללות אקדמיות לחינוך.¹⁶

מקורות

סגל אקדמי באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות: הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של סגל אקדמי שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מתוך הקבצים שהתקבלו מהמוסדות. **סגל אקדמי במכללות האקדמיות לחינוך:** הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של סגל אקדמי במכללות האקדמיות לחינוך, שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מתוך הקבצים השנתיים שהתקבלו מהמוסדות.

הגדרות והסברים

יחידת ספירה: בסטטיסטיקה של סגל אקדמי יחידת הספירה היא "נפשות", בשונה מספירת "משרות הוראה" שבה איש סגל נספר כמספר המוסדות השונים שבהם לימד בכל שנה. אנשי סגל המלמדים ביותר ממסגרת לימודית אחת (אוניברסיטאות או מכללות אקדמיות), נספרו בכל אחת מהמסגרות בנפרד ואילו בסך הכל נספרו פעם אחת בלבד.

נתוני תשפ"ג: נתוני תשפ"ג הם אומדן, המתבסס על נתוני סמסטר א בשילוב עם אומדן לתוספת סגל הצפויה בסמסטר ב. האומדן חושב בעזרת "סימולציות" על נתוני שנים קודמות.

אנשי סגל חדשים: הוגדרו על פי מופע ראשון של תעודת זהות בשנה נתונה בקובץ הרב-שנתי.

עזיבת המערכת: מוגדרת על סמך אי-הופעה בקבצים במשך 3 שנים ויותר ברציפות. בהתאם לכך, הנתונים על עזיבה מוגבלים עד לשנת תש"ף (2019/20). יובהר כי לאנשי סגל שחזרו למערכת לאחר הפסקה של 3 שנים ומעלה, עודכנה ההגדרה של עזיבה בהתאם.

שכרם של אנשי סגל אקדמי: הנתונים על שכרם של אנשי סגל אקדמי, מתבססים על עיבוד מיוחד מתוך קובץ הכנסות פרט שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על בסיס דיווחי המעבידים לרשות המסים בישראל. נכללות כל משרות השכיר, בשילוב עם נתונים מנהליים על סגל אקדמי כפי שנאספים בלמ"ס.

שכר חודשי ממוצע בהוראה: סך ההכנסות ברוטו לשנה קלנדרית, לפני ניכוי מיסים ותשלומי חובה לאדם, שמקורן במשרות שכיר בהוראה, מחולק ב-12 חודשים.

¹⁶ לרשימת המוסדות המלאה ראו באתר הלמ"ס.